

Ngày 15 tháng 2 năm 2023

Kính gửi: Bộ Y tế

(V/v: góp ý dự thảo Thông tư ghi nhãn dinh dưỡng với thực phẩm (Dự thảo 2))

Thay mặt 5 Hiệp hội Doanh nghiệp ký tên dưới đây, đại diện cho các ngành hàng chế biến thực phẩm chủ lực của Việt Nam, chúng tôi trân trọng gửi tới Quý Bộ lời chào và cảm ơn Quý Bộ đã luôn đồng hành, hỗ trợ tích cực cho cộng đồng DN suốt thời gian qua.

Phúc đáp công văn số 439/BYT-PC ngày 1/2/2023 của Quý Bộ về đề nghị góp ý cho Dự thảo lần 2 Thông tư hướng dẫn ghi nhãn dinh dưỡng đối với thực phẩm (sau đây gọi tắt là Dự thảo), sau khi nghiên cứu kỹ Dự thảo, chúng tôi xin gửi tới Quý Bộ một số ý kiến góp ý của chúng tôi cho Dự thảo, cụ thể như sau:

I. NHẬN XÉT CHUNG:

- Chúng tôi đánh giá cao Ban Soạn thảo đã tiếp thu một số ý kiến góp ý của các Hiệp hội cho Dự thảo 1 để điều chỉnh một số nội dung tại Dự thảo 2 như: điều chỉnh Giá trị dinh dưỡng tham chiếu (NRV) của Protein xuống 50g (tương đương với quy định của CODEX), tăng lộ trình và thời gian chuyển tiếp việc thực hiện (tại Điều 8) từ 1 năm lên 2 năm,... Tuy nhiên, Dự thảo vẫn còn một số nội dung bất cập lớn, chưa phù hợp với các quy định quốc tế và thực tiễn sản xuất, kinh doanh cũng như ảnh hưởng tới đời sống nhân dân, nên cần được xem xét và sửa đổi.
- Nhiều quy định của Dự thảo chưa phù hợp với các quy định của khu vực và quốc tế, thiếu cơ sở khoa học, chưa phù hợp với nguyên tắc quản lý rủi ro và áp dụng thực tiễn, gây tổn kém cho doanh nghiệp trong khi chưa có đánh giá rõ ràng về lợi ích thu được:
 - Chỉ tiêu phải ghi nhãn quy định (theo Phương án 1 tại Điều 5 và Điều 6) chưa phù hợp:** do tất cả các thực phẩm (ngoài vài nhóm thực phẩm được loại trừ tại Phụ lục III) đều phải ghi 7 thành phần dinh dưỡng (Phương án 1 Điều 5) và phải ghi theo cả 2 cách là ghi theo số lượng và theo % giá trị dinh dưỡng (Phương án 1 ở Điều 6). Điều này chưa phù hợp với thông lệ quốc tế và quy định của nhiều quốc gia trong khu vực cũng như thiếu cơ sở khoa học và chưa phù hợp với thực tiễn:
 - Về thông lệ quốc tế và quy định các quốc gia khác: nhiều nước chỉ yêu cầu ghi 4-5 chỉ tiêu, chỉ bắt buộc ghi 1 cách theo số lượng, còn cách ghi theo % giá trị dinh dưỡng tham chiếu là tự nguyện.
 - Về cơ sở khoa học và thực tiễn: diện tích nhãn của nhiều mặt hàng rất hạn chế, khó ghi nhiều thông tin, trong khi đó thực phẩm có nhiều đối tượng sử dụng và mục đích sử dụng đa dạng, khác nhau.
 - Giá trị dinh dưỡng tham chiếu chưa phù hợp:** giá trị dinh dưỡng tham chiếu của Chất béo và Carbohydrat (tại Phụ lục I) chưa phù hợp với thông lệ quốc tế.
 - Hướng dẫn ghi nhãn dinh dưỡng chưa phù hợp:** Các hướng dẫn ghi nhãn dinh dưỡng (tại Phụ lục II) còn phức tạp, dễ gây hiểu nhầm khi thực thi và khó thực hiện nhất là đối với các bao bì có diện tích nhỏ.

II. GÓP Ý CHI TIẾT:

1. Khoản 2 Điều 1 của Dự thảo:

Đề nghị: Đề nghị bổ sung vào mục các đối tượng loại trừ tại Khoản 2 Điều 1 các thực phẩm sản xuất thủ công và thực phẩm có diện tích bao gói <25cm², cụ thể như sau:

“n) Các thực phẩm sản xuất thủ công có quy mô nhỏ theo hộ gia đình, quá trình sản xuất sử dụng sức lao động của con người là chủ yếu.

o) thực phẩm có diện tích bề mặt lớn nhất <25cm² nếu có nhãn phụ hoặc bao bì ngoài đã thể hiện đầy đủ các nội dung ghi nhãn dinh dưỡng.”

Lý do:

- Không khả thi để áp dụng quy định ghi nhãn dinh dưỡng cho thực phẩm sản xuất thủ công, nếu bắt buộc áp dụng sẽ dẫn đến nguy cơ ảnh hưởng lớn đến đời sống nông dân, ảnh hưởng đến chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) của Chính phủ. Các nước như EU, Nhật, Trung quốc đều loại trừ thực phẩm sản xuất thủ công trong quy định ghi nhãn dinh dưỡng (Khái niệm sản xuất thủ công có thể áp dụng theo Nghị định 40/2017/NĐ-CP về sản xuất muối).
- Với chỉ các thông tin ghi nhãn thông thường, Nghị định 15/2018/NĐ-CP đã miễn ghi nhãn cho các diện tích dưới 10 cm², nay nếu phải in thêm các thông tin ghi nhãn dinh dưỡng mà vẫn giữ nguyên mức 10 cm² thì rõ ràng là các nhãn nhỏ sẽ không có đủ chỗ để ghi (ví dụ như hộp sữa chua hay thanh kẹo cao su đều có diện tích rất nhỏ), nhất là khi theo Dự thảo, việc ghi nhãn phải theo mẫu yêu cầu và cỡ chữ phải >0,9mm. Do đó, đề nghị Ban Soạn thảo điều chỉnh Dự thảo theo quy định của EU để các sản phẩm có diện tích bao gói <25cm² được miễn ghi nhãn dinh dưỡng nếu nhãn phụ hoặc bao bì ngoài của các sản phẩm này đã ghi nhãn dinh dưỡng, vì như vậy đã đủ để cung cấp thông tin cho người tiêu dùng.

2. Điều 5 và Điều 6 của Dự thảo:

a. Đề xuất: Kiến nghị không chọn phương án 1 tại cả Điều 5 và Điều 6:

Lý do: các quy định tại Phương án 1 của Điều 5 và Điều 6 trong Dự thảo chưa phù hợp với thông lệ quốc tế và quy định hiện hành của nhiều nước trong khu vực, thiếu cơ sở khoa học, gây tổn kém và khó khăn cho sản xuất-kinh doanh, gây cản trở thương mại giữa Việt Nam và các nước, trong khi chưa chứng minh được lợi ích mang lại cho người tiêu dùng, và các quy định này cũng chưa áp dụng theo nguyên tắc quản lý rủi ro.

Cụ thể: Codex và hầu hết các nước trên thế giới chỉ yêu cầu ghi nhãn dinh dưỡng theo 1 cách (theo khối lượng), chứ không phải ghi 2 cách (theo khối lượng và theo % giá trị dinh dưỡng tham chiếu) như Phương án 1. Nhiều nước trong khu vực như Singapore, Malaysia chỉ yêu cầu ghi nhãn 4 thành phần dinh dưỡng, Nhật Bản chỉ yêu cầu ghi nhãn 5 thành phần dinh dưỡng, trong khi Phương án 1 của Dự thảo yêu cầu ghi nhãn tới 7 thành phần dinh dưỡng.

b. Đề xuất: Đề nghị lựa chọn Phương án 2 tại Điều 5 với một số sửa đổi cho hợp lý hơn, đặc biệt là đề nghị bỏ quy định sau lộ trình 5 năm lại quay lại yêu cầu ghi nhãn 7 thành phần dinh dưỡng, áp dụng chung cho tất cả các loại thực phẩm của Phương án 1.

Lý do: Việc chỉ áp dụng phương pháp quản lý tiên tiến trong 5 năm, sau đó lại quay trở lại yêu cầu tất cả thực phẩm ghi nhãn 7 chất giống nhau là không phù hợp với quản lý rủi ro, và làm mất ổn định môi trường sản xuất-kinh doanh. Để phù hợp với thông lệ quốc tế cũng như nguyên tắc quản lý rủi ro thì nên áp dụng phương pháp này lâu dài, chứ không nên chỉ áp dụng trong 5 năm rồi sau đó quay lại phương pháp lạc hậu cũ.

c. Đề xuất: đề nghị bỏ mục 2b của phương án 2 tại Điều 5 quy định ghi thêm thành phần Đường tổng số đối với thực phẩm chiên rán.

Lý do: Với thực phẩm chiên rán thì nguy cơ chính là chất béo bão hòa, chứ không phải đường tổng số. Quy định ghi nhãn đường tổng số cho nhóm sản phẩm này là không cần thiết và chưa phù hợp với quản lý rủi ro, gây tốn kém và bất ổn cho sản xuất-kinh doanh.

d. Đề xuất: Đề nghị lựa chọn Phương án 2 tại điều 6

Lý do: để phù hợp với quy định của Codex và quy định của đa số các nước trên thế giới.

e. Đề xuất:

- Đề nghị bổ sung cách ghi “ki-lô-jun” (kJ) cho giá trị năng lượng để phù hợp với khuyến cáo của Codex và thông lệ quốc tế.
- Đề nghị thay “*chất bột đường*” bằng “*carbohydrat*” trong mục này và trong tất cả dự thảo

Lý do:

- Thiếu cách ghi “ki-lô-jun (kJ)” cho giá trị năng lượng theo khuyến cáo của Codex và thông lệ quốc tế.
- Từ “*chất bột đường*” dễ gây nhầm lẫn là “*đường dạng bột*”

3. Phụ lục I của Dự thảo:

Đề nghị: Điều chỉnh các giá trị NRV của Carbohydrat và chất béo để đạt mức 2000 kcal.

Do Codex chưa khuyến cáo các giá trị NRV của Carbohydrat và chất béo, đề nghị sử dụng các giá trị NRV của các nước tiên tiến (ví dụ: giá trị NRV của Mỹ cho Carbohydrat là 275g và chất béo là 78g), còn nếu Dự thảo muốn đưa ra giá trị NRV khác cho Việt Nam thì cần dựa trên kết quả của các nghiên cứu đã được Bộ Y tế phê duyệt

Lý do: Chúng tôi đánh giá cao việc Ban Soạn thảo đã tiếp thu ý kiến của chúng tôi để điều chỉnh giá trị NRV của protein tại Dự thảo xuống 50g (trung tự giá trị NRV của protein do Codex đưa ra). Tuy nhiên, các giá trị NRV của Carbohydrat và chất béo chưa được điều chỉnh, dẫn đến tổng năng lượng chỉ là 1924 kcal, không đạt mức 2000 kcal theo khuyến cáo.

4. Phụ lục II của Dự thảo:

Đề nghị: Bổ sung thêm cho phụ lục này các nội dung sau để thuận lợi cho việc thi hành, không gây khó khăn không cần thiết cho sản xuất kinh doanh:

“a. Việc ghi giá trị dinh dưỡng tham khảo các mẫu sau. Có thể điều chỉnh hình dáng, kích thước của bảng hoặc không dùng bảng; điều chỉnh thứ tự các thành phần dinh dưỡng, cỡ chữ, kiểu chữ và màu sắc của chữ tùy theo thiết kế nhãn sản phẩm, miễn là đảm bảo đủ các nội dung bắt buộc theo quy định tại điều 5 và điều 6 Thông tư này, và đảm bảo tuân thủ các quy định ghi nhãn hiện hành, ngoài ra có thể thêm các thông tin về các thành phần dinh dưỡng khác nếu có (ví dụ: vitamin, khoáng chất...)”

b. Các nhãn sản phẩm hiện hành đang ghi nhãn dinh dưỡng bằng các từ có ý nghĩa tương đương các chữ trong mẫu tham khảo cũng được chấp nhận, ví dụ: đạm, protein (tương đương chất đạm); chất bột đường, cacbohydrat (tương đương carbohydrat); Thành phần dinh dưỡng, Phân tích thành phần (tương đương Thông tin dinh dưỡng).”

Lý do:

- Quy định tại Dự thảo dễ gây hiểu nhầm là nhãn phải in dập khuôn kích thước, cỡ, kiểu chữ, màu sắc...theo mẫu trong Phụ lục. Thậm chí, nhiều sản phẩm đã ghi nhãn đầy đủ các thông tin dinh dưỡng bắt buộc, nhưng nếu đưa thêm các thông tin dinh dưỡng khác (như hàm lượng các vitamin, khoáng chất...), cũng có thể bị cho rằng các thông tin này là ghi thừa, không đúng mẫu và yêu cầu phải sửa lại nhãn. Như vậy vừa bất hợp lý, vừa gây khó khăn cho sản xuất-kinh doanh.
- Nhiều sản phẩm đã ghi nhãn dinh dưỡng, nhưng có sự khác biệt nhỏ về danh pháp so với mẫu của dự thảo, nhưng vẫn đúng về mặt khoa học, vì cùng một từ tiếng Anh có thể dịch ra nhiều cách theo tiếng Việt và đều được chấp nhận. Nếu quy định chỉ được dùng một cách dịch sẽ phải thay nhãn, gây tổn kém không cần thiết.

Ví dụ:

- *Protein*: có thể để nguyên, hoặc dịch là đạm hoặc chất đạm đều đúng. Cả 3 cách dịch đều được dùng rộng rãi trong các văn bản pháp quy, tài liệu khoa học, nhãn sản phẩm ở Việt nam.
- *Carbohydrates*: bên cạnh cách dịch chuẩn nhất là carbohydrat thì còn có các cách dịch khác là cacbohydrat hoặc chất bột đường. Cả 3 cách dịch đều được dùng rộng rãi trong các văn bản pháp quy, tài liệu khoa học, nhãn sản phẩm ở Việt nam.

5. Phụ lục III của Dự thảo:

Đề nghị:

- Đề nghị sửa lại tên Phụ lục là “*Các giá trị dinh dưỡng không bắt buộc ghi trên nhãn*” và bỏ cụm từ “*Thực phẩm có thành phần*” ở các đầu câu trong mục này
- Đề nghị sửa từ “*dưới*” thành “ \leq ”, để theo đúng khuyến cáo của Codex CAC/GL 23-1997.
- Đề nghị bỏ mục 6 và 7 vì Codex không đưa ra quy định về mức được coi là không có đạm, không có carbohydrat, và các thành phần dinh dưỡng này được coi là tốt cho sức khỏe. Hoặc có thể tham khảo quy định của Vương quốc Anh áp dụng mức $\leq 0,5g$ được coi là không có cho cả đạm, chất béo và carbohydrat, vì chúng đều là các dưỡng chất đa lượng.

Lý do:

- a. Tên Phụ lục không phù hợp với quy định tại phương án 2 khoản 3 điều 5 là “không bắt buộc ghi thành phần dinh dưỡng đó trên nhãn thực phẩm”. Cụm từ “*Thực phẩm có thành phần*” ở các đầu câu dễ gây hiểu nhầm là các thực phẩm có thành phần này được miễn ghi toàn bộ nhãn dinh dưỡng.
- b. Các mức quy định “dưới” chính xác phải là “≤”, theo đúng khuyến cáo của Codex CAC/GL 23-1997.
- c. Mục 6 và 7 vẫn để trống mức quy định cho đạm và carbohydrat.

Trên đây là góp ý của các Hiệp hội ngành hàng thực phẩm cho Dự thảo 2 Thông tư hướng dẫn ghi nhãn dinh dưỡng đối với thực phẩm. Kính mong Quý Bộ xem xét tiếp thu các ý kiến đóng góp của chúng tôi để Thông tư có tính khả thi cao, hội nhập với quốc tế và tạo thuận lợi cho hoạt động sản xuất-kinh doanh của các Doanh nghiệp chế biến thực phẩm.

Xin chân thành cảm ơn và trân trọng kính chào./.

HIỆP HỘI THỰC PHẨM
MINH BẠCH
Chủ tịch

Nguyễn Thị Hồng Minh

HIỆP HỘI CHẾ BIẾN & XUẤT KHẨU
THỦY SẢN VIỆT NAM
Tổng thư ký

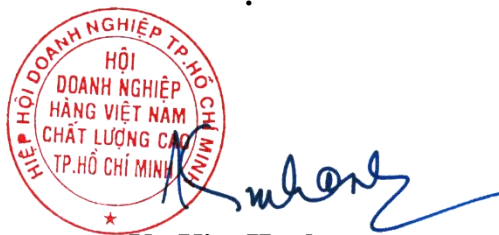
Trương Đình Hòa

HIỆP HỘI LƯƠNG THỰC THỰC PHẨM
TP. HỒ CHÍ MINH
Chủ tịch

Lý Kim Chi

HIỆP HỘI DOANH NGHIỆP HÀNG VIỆT NAM
CHẤT LƯỢNG CAO
Chủ tịch

Vũ Kim Hạnh

HIỆP HỘI CHÈ VIỆT NAM
Tổng thư ký

Hoàng Vĩnh Long

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ NNPTNT, Bộ KHCN, Bộ Công thương;
- Vụ Pháp chế (Bộ Y tế);
- Cục ATTP (Bộ Y tế);
- VCCI;
- Lưu các Hiệp hội;